

2020/0000(INI)

11.12.2020

ONTWERPVERSLAG

inzake de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven
brengen
(2020/0000(INI))

Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

Rapporteur: César Luena

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	9

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen (2020/0000(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “De EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: de natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020)0380),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 over de Europese Green Deal (COM(2019)0640),
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 mei 2020 getiteld “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem” (COM(2020)0381),
- gezien het mondiaal evaluatieverslag over biodiversiteit en ecosysteemdiensten van het intergouvernementeel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES) van 31 mei 2019,
- gezien het VN-verdrag inzake biologische diversiteit (VBD) en de aankomende 15e bijeenkomst van de Conferentie van de partijen bij dit verdrag (COP15),
- gezien de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN en de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG’s),
- gezien de 5e Global Biodiversity Outlook van het secretariaat van het Verdrag inzake biologische diversiteit van 15 september 2020,
- gezien het verslag van het Europees Milieuagentschap (EEA) van 4 december 2019 getiteld “Het milieu in Europa – stand van zaken en vooruitzichten 2020”,
- gezien het verslag met wereldwijde vooruitzichten inzake hulpbronnen voor 2019 van het Internationale panel voor hulpbronnen van het Milieuprogramma van de VN,
- gezien het verslag van de IPBES-workshop over biodiversiteit en pandemieën van 29 oktober 2020,
- gezien zijn resolutie van 16 januari 2020 over de 15e bijeenkomst van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit (COP15)¹,
- gezien zijn resolutie van 28 november 2019 over de noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu²,

¹ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0015.

² Aangenomen teksten, P9_TA(2019)0078.

- gezien zijn resolutie van 14 maart 2019 over het jaarlijks strategisch verslag over de tenuitvoerlegging en verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)³,
 - gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
 - gezien de adviezen van de Commissie internationale handel, de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling en de Commissie visserij,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (A9-0000/2020),
- A. overwegende dat het Parlement een noodsituatie op het gebied van klimaat en milieu heeft afgekondigd en een verslag over een ambitieuze klimaatwet heeft goedgekeurd; overwegende dat verlies aan biodiversiteit en klimaatverandering even grote bedreigingen voor ons leven en onze planeet vormen;
- B. overwegende dat met de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 en de aankomende internationale overeenkomst in het kader van het VBD wordt beoogd een Europees en internationaal kader voor biodiversiteit voor de periode tot 2030 vast te stellen;
- C. overwegende dat de beschikbare gegevens erop lijken te wijzen dat het nog niet te laat is om de huidige dalende trend betreffende biodiversiteit een halt toe te roepen en om te buigen⁴;

Huidige stand van zaken met betrekking tot biodiversiteit

1. is ingenomen met de nieuwe EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 en het ambitieniveau ervan;
2. herinnert aan de conclusie uit het IPBES-verslag van 2019 dat de natuur verloren gaat in een tempo dat we in de geschiedenis van de mens nog niet eerder hebben gezien, en dat ongeveer één miljoen soorten met uitsterven worden bedreigd; betreurt ten eerste dat de Unie de doelstellingen van de biodiversiteitsstrategie voor 2020 en de wereldwijde Aichi-biodiversiteitsdoelstellingen niet volledig heeft behaald;
3. benadrukt dat de pandemie het belang van het “één gezondheid”-beginsel in beleidsvorming heeft aangetoond en duidelijk heeft gemaakt dat ingrijpende veranderingen nodig zijn; dringt erop aan dringend na te denken over nieuwe manieren om het huidige beleid van de Unie af te stemmen op de vereiste veranderingen;

Bescherming en herstel

4. staat volledig achter de doelstellingen om ten minste 30 % van de mariene en terrestrische gebieden van de Unie te beschermen of ten minste 10 % van deze gebieden, met inbegrip van oerbossen, strikt te beschermen; benadrukt dat deze

³ Aangenomen teksten, P8_TA(2019)0220.

⁴ 5e Global Biodiversity Outlook.

doelstellingen bindend moeten zijn en door de lidstaten moeten worden nagestreefd in overeenstemming met wetenschappelijke criteria en de behoeften op het gebied van biodiversiteit; onderstreept dat de beschermde gebieden niet alleen moeten worden uitgebreid, maar dat ook de kwaliteit ervan moet worden gewaarborgd, en dat er duidelijke plannen voor instandhouding moeten worden uitgevoerd;

5. is ingenomen met het aanstaande wetgevingsvoorstel inzake het EU-plan voor het herstel van de natuur en pleit nogmaals voor een doelstelling om ten minste 30 % van de grond en zeeën van de EU te herstellen, hetgeen door elke lidstaat op zijn grondgebied consequent moet worden nageleefd; is van mening dat er, in aanvulling op de algehele doelstelling voor herstel, ecosysteemspecifieke doelstellingen moeten worden geformuleerd, met bijzondere aandacht voor ecosystemen die zowel dienen voor het herstel van de biodiversiteit als voor matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering; benadrukt dat er na het herstel geen aantasting van de ecosystemen meer mag worden toegestaan;

Oorzaken van het verlies aan biodiversiteit

6. benadrukt dat de acties in het kader van de biodiversiteitsstrategie alle vijf belangrijkste rechtstreekse oorzaken van veranderingen in de natuur naar behoren moeten aanpakken: veranderingen in land- en zeegebruik, rechtstreekse exploitatie van organismen, klimaatverandering, verontreiniging, en invasieve uitheemse soorten;

Veranderingen in land- en zeegebruik

7. benadrukt dat bodembiodiversiteit de basis voor belangrijke ecologische processen vormt; merkt met bezorgdheid op dat de bodem steeds meer wordt aangetast en dat er geen specifieke EU-wetgeving is; verzoekt de Commissie een wetgevingsvoorstel in te dienen voor de totstandbrenging van een gemeenschappelijk kader voor de bescherming en het duurzaam gebruik van bodems dat specifieke doelstellingen voor sanering bevat;
8. herinnert eraan dat de EU zich ertoe heeft verbonden tegen 2030 neutraliteit van bodemaantasting te bereiken, maar dat de kans klein is dat die doelstelling wordt behaald; verzoekt de Commissie derhalve met een strategie inzake woestijnvorming en bodemaantasting te komen;
9. verzoekt de Commissie specifieke, ambitieuze doelstellingen inzake stedelijke biodiversiteit, op de natuur gebaseerde oplossingen en groene infrastructuur te formuleren en een trans-Europees netwerk voor groene infrastructuur (TEN-G) te ontwikkelen dat aan het trans-Europese natuurnetwerk (TEN-N) is gekoppeld;

Rechtstreekse exploitatie van organismen

10. uit zijn steun voor de doelstellingen om in 2030 ten minste 25 % van de landbouwgrond te bewerken op basis van de biologische landbouw, hetgeen op de lange termijn de norm moet worden, en te garanderen dat — op het niveau van landbouwbedrijven — ten minste 10 % van de landbouwgrond uit zeer diverse landschapselementen bestaat, en is van mening dat beide doelstellingen in de EU-wetgeving moeten worden opgenomen; acht het absoluut noodzakelijk dat landbouwers steun ontvangen en worden opgeleid in het kader van de transitie naar agro-ecologische werkwijzen;

11. benadrukt dat voor alle visserijactiviteiten maximale duurzame opbrengsten moeten gelden, met een nultolerantie voor illegale visserijactiviteiten, en dat bijvangst van kwetsbare soorten moeten worden uitgebannen;
12. dringt erop aan in beschermde gebieden prioriteit toe te kennen aan milieubehoud en herstel, en dat geen enkele activiteit in deze gebieden dat doel mag ondermijnen; verzoekt de Commissie toekomstige mariene hernieuwbare-energieprojecten en visserij met bodemtrawls in beschermde mariene gebieden te vermijden;
13. benadrukt dat de nieuwe EU-bosstrategie volledig op de klimaatwet en de biodiversiteitsstrategie moet worden afgestemd; pleit ervoor in het plan voor het herstel van de natuur specifieke bindende doelstellingen op te nemen voor de bescherming en het herstel van bosccosystemen, die ook moeten worden opgenomen in de bosstrategie;
14. benadrukt dat de bebossingsinitiatieven van de Unie op “bosverbetering”, duurzame herbebossing en de vergroening van stedelijke gebieden moeten worden gebaseerd; verzoekt de Commissie te waarborgen dat deze initiatieven enkel worden uitgevoerd op een manier die verenigbaar is met en bijdraagt aan de biodiversiteitsdoelstellingen;
15. verzoekt de Commissie dringend met een voorstel voor een EU-rechtskader te komen op basis van verplichte due diligence die duurzame en ontbossingsvrije waardeketens waarborgt;

Klimaatverandering

16. uit zijn bezorgdheid over het feit dat het aantal landsoorten aanzienlijk zal afnemen in een scenario van 1,5 tot 2 °C; benadrukt derhalve dat het noodzakelijk is prioriteit toe te kennen aan op de natuur gebaseerde oplossingen voor het behalen van de doelstellingen inzake klimaatmitigatie en in de aanpassingsstrategieën, en om de bescherming van natuurlijke koolstofputten in de EU aan te scherpen;
17. verzoekt de Commissie een EU-actieplan voor de lange termijn op te stellen inzake klimaat en biodiversiteit, die de samenhang en onderlinge verbondenheid van toekomstige acties verbetert en waarin de toezeggingen binnen het wereldwijde kader voor biodiversiteit voor de periode na 2020 en de Overeenkomst van Parijs worden opgenomen;

Verontreiniging

18. is ingenomen met de doelstellingen van de Commissie om het gebruik van gevaarlijkere en chemische bestrijdingsmiddelen met 50 % te verminderen, het gebruik van meststoffen met ten minste 20 % terug te dringen en voedingswaardeverliezen met ten minste 50 % te verminderen tegen 2030, en is van mening dat die doelstellingen bindend moeten worden gemaakt; is van mening dat de afwijking uit hoofde van artikel 53, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1107/2009 moet worden verduidelijkt en enkel om gezondheids- en milieuredenen mag worden toegepast;
19. betreurt ten eerste de daling van het aantal bestuivers, aangezien die een belangrijke indicator van de gezondheid van het milieu zijn; herhaalt het standpunt uit zijn resolutie

van 18 december 2019 over het EU-initiatief inzake bestuivers⁵ en roept op tot een dringende herziening van het initiatief;

20. verzoekt de Commissie en de lidstaten te garanderen dat de doelstellingen van de biodiversiteitsstrategie volledig worden opgenomen in het toekomstige actieplan om de verontreiniging tot nul terug te brengen, waarin ook geluidshinder en lichtvervuiling moet worden aangepakt;

Invasieve uitheemse soorten (IUS)

21. betreurt dat minder dan 6 % van de in Europa aanwezige IUS zijn opgenomen op de lijst van voor de Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat alle IUS die een bedreiging vormen voor bedreigde soorten op de EU-lijst komen te staan en de preventie te verbeteren door verplichte risicobeoordelingen voorafgaand aan de eerste invoer van uitheemse soorten in te voeren en uiterlijk in 2030 zogeheten “witte lijsten” samen te stellen;

Financiering, mainstreaming en governancekader

22. verzoekt de Commissie om de doeltreffende mainstreaming en toetsing van biodiversiteit te garanderen in alle EU-uitgaven en -programma's op basis van de EU-taxonomie en het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”; verzoekt de Commissie een alomvattende beoordeling te verstrekken over hoe de 20 miljard EUR per jaar die nodig is voor de natuur kan worden gemobiliseerd, overeenkomstige voorstellen te doen voor de begroting van de Unie en te evalueren of er een specifiek financieringsinstrument voor TEN-N nodig is; is derhalve van mening dat inspanningen moeten worden geleverd om ervoor te zorgen dat 10 % van de jaarlijkse uitgaven binnen het meerjarig financieel kader (MFK) zo snel mogelijk vanaf 2021 aan biodiversiteit worden uitgegeven;
23. verzoekt de Commissie een beoordeling te verstrekken van alle subsidies die schadelijk zijn voor het milieu, zodat die geleidelijk en uiterlijk in 2030 kunnen worden afgeschaft; verzoekt wederom om de heroriëntatie van belastingstelsels zodat meer gebruik wordt gemaakt van een milieubelasting;
24. onderstreept dat er een juridisch bindend governancekader voor biodiversiteit nodig is, vergelijkbaar met de klimaatwet, om het pad naar 2050 uit te stippelen aan de hand van een reeks bindende doelstellingen, met inbegrip van doelstellingen voor 2030 en de COP15-toezeggingen, en dat binnen dat kader een monitoringmechanisme met slimme indicatoren moet worden opgezet; verzoekt de Commissie met dat doel voor ogen in 2022 een wetgevingsvoorstel in te dienen;
25. herinnert eraan dat artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de EU het beginsel weerspiegelt dat de wetgeving van de Unie de bescherming van het milieu moet waarborgen; is van mening dat het recht op een gezond milieu in het EU-handvest moet worden erkend en dat de Unie eveneens internationaal voor een vergelijkbaar recht moet pleiten;

⁵ Aangenomen teksten, P9_TA(2019)0104.

Onderzoek en onderwijs

26. verzoekt de Commissie een grotere rol toe te kennen aan biodiversiteit in de jeugdprogramma's van de Unie, zoals het Europees vrijwilligerswerk, en een groen Erasmus-programma te starten waarin de nadruk op herstel en instandhouding ligt; verzoekt nogmaals om een specifieke missie en financiering voor biodiversiteit binnen toekomstige onderzoeksprogramma's;

Internationale actie en oceaangovernance

27. herinnert aan het standpunt dat het innam in zijn resolutie van 16 januari 2020 over COP15⁶ inzake biodiversiteit en de behoefte aan een bindende overeenkomst voor de periode na 2020 die vergelijkbaar is met de Overeenkomst van Parijs, om het verlies aan biodiversiteit tegen 2030 een halt toe te roepen en om te buigen;
28. roept nogmaals op tot een volledig verbod op de handel in zowel onbewerkt als bewerkt ivoor, naar, vanuit en binnen de EU, met inbegrip van "pre-conventie" ivoor en neushoornhoorns, en verzoekt om vergelijkbare beperkingen voor andere bedreigde soorten, zoals tijgers;
29. merkt op dat de plasticvervuiling van de zee sinds 1980 vertienvoudigd is en gevolgen heeft voor ten minste 267 soorten; verzoekt de Unie onderhandelingen te leiden voor een internationale overeenkomst voor plasticvrije oceanen 2030;

Uitvoering en handhaving van natuurwetgeving

30. dringt er bij de lidstaten op aan volledig te voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van bestaande EU-natuurwetgeving en verzoekt de Commissie snel inbreukprocedures in te leiden om alle gevallen van niet-naleving te corrigeren en voldoende middelen toe te kennen om de huidige vertragingen weg te werken;
31. beklemtoont dat een succesvolle uitvoering van de strategie vereist dat alle actoren en sectoren erbij worden betrokken; verzoekt de Commissie een platform voor discussie tussen belanghebbenden op te zetten en een inclusieve, billijke en rechtvaardige transitie te waarborgen;

o

o o

32. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

⁶ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0015.

TOELICHTING

Biologische diversiteit vormt de basis van de werking van ecosystemen en van het leven op onze planeet. De beschikbaarheid van schoon water en schone lucht, van essentiële hulpbronnen, en de gezondheid van mens en dier zijn afhankelijk van de biodiversiteit en een gezond milieu.

Ondanks het belang van biodiversiteit schetsen de meest recente verslagen op dit gebied geen optimistisch beeld. In het mondiaal evaluatieverslag over biodiversiteit van IPBES¹ wordt gewaarschuwd dat een miljoen soorten met uitsterven worden bedreigd en uit het verslag “Wereldwijde vooruitzichten inzake biodiversiteit”² komt naar voren dat de Aichi-doelstellingen niet worden behaald. In het verslag getiteld “Tijdperk van pandemieën”³ wordt bovendien gewaarschuwd dat de kans op pandemieën toeneemt door de alarmerende aantasting van ecosystemen en de huidige relatie van de mens met de natuur.

We moeten onze interactie met de natuur, de maatschappij en de economie veranderen, om te beginnen door de menselijke activiteiten te beperken die tot de transformatie en vernietiging van ecosystemen leiden. Op Europees niveau vormen de biodiversiteitsstrategie en de Europese Green Deal hiervoor de basis, en op internationaal niveau zal het nieuwe wereldwijde kader dat wordt aangenomen tijdens de bijeenkomst van de Conferentie van de partijen (COP15) bij het Verdrag inzake biologische diversiteit ons de kans — mogelijk de laatste — bieden om deze ontwikkeling een halt toe te roepen.

Oorzaken van het verlies aan biodiversiteit

Er zijn meerdere factoren die verantwoordelijk zijn voor het verlies aan biodiversiteit, maar wetenschappers benadrukken vijf belangrijke rechtstreekse oorzaken: veranderingen in land- en zeegebruik, rechtstreekse exploitatie van organismen, klimaatverandering, verontreiniging en invasieve uitheemse soorten. Om de situatie te kunnen herstellen, moeten deze oorzaken op gepaste wijze worden aangepakt.

Veranderingen in land- en zeegebruik

Hoewel de bodembiodiversiteit de basis van essentiële ecologische processen vormt, beschikt de EU niet over specifieke wetgeving voor de bescherming van bodems. De wetgeving op het gebied van landbouw, industrie en water draagt op gefragmenteerde wijze bij aan de instandhouding van bodems. Daarom is het van cruciaal belang dat de Commissie met een wetgevingsvoorstel komt tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor de bescherming en het duurzaam gebruik van bodems.

Daarnaast moet ook aandacht naar woestijnvorming uitgaan. De EU is partij bij het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van woestijnvorming, in het kader waarvan zij zich

¹ <https://ipbes.net/global-assessment>

² <https://www.cbd.int/gbo5>

³ <https://ipbes.net/pandemics>

heeft verbonden tot het bereiken van neutraliteit van bodemaantasting tegen 2030. Derhalve is een EU-strategie inzake woestijnvorming en bodemaantasting nodig, die het mogelijk maakt deze belofte waar te maken.

Voorts moet aandacht worden besteed aan verstedelijking en de gevolgen ervan op de biodiversiteit. Op de natuur gebaseerde oplossingen en groene infrastructuur dragen bij aan de veerkracht van steden en daarom is een strategische benadering nodig die het gebruik van financiering en de integratie ervan in het beleid en de wetgeving van de EU verbetert. Ook is er behoefte aan een trans-Europees netwerk voor groene infrastructuur (TEN-G) dat is gekoppeld aan het trans-Europese natuurnetwerk (TEN-N), gezien het belang van groene infrastructuur voor de connectiviteit van beschermde gebieden.

Rechtstreekse exploitatie van organismen

In het kader van de Aichi-doelstellingen heeft de EU zich ertoe verbonden het jaarlijkse verlies aan natuurlijke bossen tegen 2020 te halveren, maar in een recent verslag van de FAO wordt gewaarschuwd dat we nog 25 jaar van die doelstelling verwijderd zijn⁴. Bossen zijn unieke ecosystemen waar meer dan 60 000 boomsoorten en bijna een derde van alle soorten amfibieën, vogels en zoogdieren op aarde te vinden zijn. Daarnaast zijn bossen van ongekende waarde voor natuurlijke processen, zoals koolstofabsorptie en temperatuurregeling. Derhalve moeten alle oerbossen in de EU strikt worden beschermd.

De bossen zijn gemeenschappelijk erfgoed van de Unie⁵ en derhalve moet de toekomstige bosstrategie op de doelstellingen van de biodiversiteitsstrategie worden afgestemd en moeten er specifieke doelstellingen worden geformuleerd voor hun herstel, aangezien slechts 15 % van de boshabitats van Europees belang een gunstige staat van instandhouding heeft.

De gevolgen van de landbouw op de biodiversiteit kunnen niet worden ontkend, maar tegelijkertijd staat het belang van de landbouwsector in de EU buiten kijf. Net als de visserij moet de landbouw ingrijpend worden getransformeerd om zich aan te passen aan de nieuwe modellen die noodzakelijk zijn voor de groene transitie, en hiertoe moet de sector over de nodige steun en opleiding kunnen beschikken.

De doelstellingen om 25 % van de landbouwgrond te bestemmen voor biologische landbouw en te garanderen dat ten minste 10 % van de landbouwgrond weer uit zeer diverse landschapselementen zal bestaan, zijn noodzakelijk, en beide moeten worden opgenomen in de wetgeving zodat ze juridisch bindend zijn.

Ondanks de inspanningen die zijn geleverd door de visserijsector in Europa, zijn aanvullende inspanningen vereist om ervoor te zorgen dat bij alle visserijactiviteiten de maximale duurzame opbrengst wordt geëerbiedigd en de bijvangst van kwetsbare soorten wordt voorkomen en om in alle beschermde mariene gebieden maatregelen inzake visserijbeheer te nemen met als belangrijkste doel de bescherming en het herstel van ecosystemen.

Wat productie en consumptie betreft, zijn de winning en verwerking van materiële hulpbronnen verantwoordelijk voor meer dan 90 % van het verlies aan wereldwijde biodiversiteit. Als we

⁴ <http://www.fao.org/3/ca8642es/CA8642ES.pdf>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2018:255>

onze productie- en consumptiepatronen niet veranderen, hebben we in 2050 drie planeten nodig⁶. Het is derhalve cruciaal om op EU-niveau een doelstelling te formuleren voor een vermindering van het gebruik van primaire grondstoffen.

Klimaatverandering

Volgens het verslag van IPBES loopt 16 % van de soorten het risico uit te sterven in een scenario met een opwarming van 4,3 °C en zal de daling van het aantal soorten bij een scenario van tussen 1,5 en 2 °C al drastisch zijn.

Voorts absorberen mariene en terrestrische ecosystemen ongeveer 60 % van de jaarlijkse wereldwijde antropogene emissies en zullen op de natuur gebaseerde oplossingen vanaf nu tot aan 2030 goed zijn voor 37 % van de mitigatie van klimaatverandering⁷.

Hieruit blijkt dat het verlies aan biodiversiteit en de klimaatcrisis onderling verbonden zijn en derhalve samen moeten worden aangepakt. We hebben in dat opzicht een langetermijnplan voor gezamenlijke actie op het gebied van klimaat en biologische diversiteit nodig die de samenhang en onderlinge verbondenheid van toekomstige maatregelen verbetert. De toezeggingen die de EU heeft gedaan in het kader van het VBD en de Overeenkomst van Parijs moeten hierin worden opgenomen.

Verontreiniging

Om bronnen van verontreiniging zoals emissies, chemische producten en meststoffen, en de effecten die zijn hebben op de biodiversiteit aan te pakken, is een integrale benadering nodig waarin ook aandacht voor lichtvervuiling en geluidshinder wordt besteed. Daarom moeten het toekomstige actieplan om de verontreiniging tot nul terug te brengen, de “van boer tot bord”-strategie en de acties uit hoofde van de strategie voor chemische stoffen op de biodiversiteitsstrategie worden afgestemd.

De Commissie moet de doelstellingen om tegen 2030 het gebruik van chemische en gevaarlijkere bestrijdingsmiddelen met 50 % te verminderen, het gebruik van meststoffen 20 % terug te dringen en voedingswaardeverliezen met 50 % te verminderen in wetgevingsvoorstellen opnemen zodat ze bindend zijn. Voorts moeten de afwijkingen uit hoofde van artikel 53, lid 1 van Verordening (EG) nr. 1107/2009, alleen in uitzonderlijke gevallen worden toegepast en moet de Commissie de begrippen “noodsituatie”, “bijzondere omstandigheden”, “redelijke manier” en “gecontroleerd en beperkt gebruik” verduidelijken.

Invasieve uitheemse soorten

Momenteel worden 354 soorten in de EU bedreigd door invasieve soorten en de 66 soorten die zijn opgenomen op de EU-lijst vertegenwoordigen slechts 6 % van de in Europa aanwezige soorten, hetgeen niet overeenkomt met de omvang van de bedreiging die zij voor de biodiversiteit vormen.

⁶ [Een nieuw actieplan voor een circulaire economie Voor een schoner en concurrerender Europa](#)

⁷ https://ipbes.net/sites/default/files/ipbes_7_10_add.1_en_1.pdf

De kosten voor beheersing en herstel van schade die deze soorten in de EU veroorzaken, bedragen naar schatting ongeveer 12 miljard EUR per jaar⁸, waardoor preventieve maatregelen rendabeler zijn. Daarom moet de Commissie voorafgaand aan de eerste invoer van uitheemse soorten verplichte risicobeoordelingen uitvoeren en zogeheten “witte lijsten” opstellen om te bepalen welke soorten in de EU mogen worden verhandeld en gehouden.

Eveneens moet de Commissie samen met de lidstaten prioriteit toekennen aan de toepassing van plannen voor de preventie, beheersing en uitroeiing van invasieve soorten die schadelijk zijn voor ernstig bedreigde soorten en ervoor zorgen dat de lijst van de EU de invasieve soorten bevat die schadelijk zijn voor bedreigde soorten, evenals soorten die zich in de eerste fase van invasie bevinden of nog niet in de EU aanwezig zijn.

Bescherming en herstel

Ten minste 30 % van de mariene en terrestrische gebieden moet tussen nu en 2030 worden beschermd op basis van wetenschappelijke criteria en de behoeften met betrekking tot biologische diversiteit, en een derde van deze gebieden moet strikt worden beschermd, waaronder alle natuurlijke koolstofputten in de EU. Deze doelstellingen moeten in de wetgeving worden opgenomen.

Voorts moet ten minste 30 % van de aangetaste ecosystemen voor 2030 worden hersteld. De Verenigde Naties heeft het decennium 2021-2030 uitgeroepen tot “Het decennium voor het herstel van ecosystemen”. In dat kader moet het plan voor het herstel van de natuur van de EU ambitieus zijn, moet bij de toepassing ervan rekening worden gehouden met het volledige grondgebied van elke lidstaat en moet de nadruk liggen op ecosystemen die twee doeleinden dienen: herstel van de biologische diversiteit enerzijds en matiging van en aanpassing aan klimaatverandering anderzijds.

Financiering, mainstreaming en governancekader

De Commissie heeft geraamd dat er elk jaar een bedrag van 20 miljard EUR nodig is om de acties van de strategie uit te voeren, maar er moet uitvoerig worden geëvalueerd hoe dat bedrag kan worden gemobiliseerd.

De bescherming van de biodiversiteit moet worden gemainstreamd in alle uitgaven en programma's van de EU op basis van de EU-taxonomie: bij acties van de EU moeten het voorzorgsbeginsel en het beginsel dat de vervuiler betaalt prevaleren, belastingstelsels moeten worden geheroriënteerd zodat er meer milieubelasting wordt geheven en subsidies die schadelijk voor het milieu zijn, moeten uiterlijk in 2030 worden afgeschaft.

Eveneens is er behoefte aan een juridisch governancekader voor biodiversiteit, vergelijkbaar met de klimaatwet, waarin een verplicht te volgen pad wordt uitgestippeld naar bindende doelstellingen voor 2030 en 2050 en de toezeggingen die worden gedaan in het kader van COP15 worden geïntegreerd. De Commissie moet hiertoe in 2022 een wetgevingsvoorstel indienen.

Tevens wordt op Europees en internationaal niveau het individuele recht op een schoon milieu niet erkend, hetgeen in sommige nationale wetgevingen wel het geval is. In artikel 37 van het

⁸ <https://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/docs/ias-brochure-en-web.pdf>

Handvest van de grondrechten van de EU wordt in het algemeen gesteld dat de EU milieubescherming in haar beleid moet integreren, maar wordt er geen materieel recht in het leven geroepen. De Commissie moet zich inspannen om deze leemte op Europees niveau te vullen en ook pleiten voor de internationale erkenning van dit mensenrecht.

Onderzoek en onderwijs

De rol van het onderwijs en de jongere generaties zal van cruciaal belang zijn om het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen. In dat opzicht is de oprichting van een groen Erasmus-programma wenselijk, waarin de nadruk ligt op projecten voor jongeren op het gebied van de bescherming en het herstel van ecosystemen.

Wat onderzoek betreft moeten andere fondsen, in aanvulling op nationale programma's en het O&O-programma van de EU, een groter deel van hun begroting voor onderzoek en innovatie bestemmen, met name in de landbouw- en visserijsector, om de transitie naar duurzame werkwijzen in deze sectoren te ondersteunen.

Internationale actie en oceaangovernance

Het mondiale akkoord voor de natuur dat wordt bereikt tijdens de 15e COP van het VBD zal bepalend zijn voor de redding van onze planeet. Net als de Overeenkomst van Parijs moet dat akkoord juridisch bindend zijn, de grenzen bepalen waarna het verlies aan biodiversiteit onomkeerbaar is en ambitieuze doelstellingen bevatten, zoals het beschermen van ten minste 30 % van de planeet en het herstel van 30 % van de aangetaste ecosystemen tegen 2030.

Eveneens is het belangrijk de bijdrage te benadrukken die het handels- en ontwikkelingsbeleid kunnen leveren aan de biodiversiteit en het milieu buiten Europa. In dat opzicht moet de EU pleiten voor bindende hoofdstukken inzake duurzame ontwikkeling in handelsovereenkomsten en zich inspannen om de wereldwijde ontbossing af te remmen door een wetgevingsvoorstel in te dienen over ontbossingsvrije waardeketens, die de invoer van producten die hebben bijgedragen aan ontbossing belemmert.

Anderzijds is de verontreiniging van oceanen door plastic sinds 1980 vertienvoudigd. De EU moet daarom de onderhandelingen leiden over een internationaal akkoord over kunststoffen dat garandeert dat er in 2030 geen plastic meer te vinden is in onze zeeën en oceanen.

Uitvoering en naleving van de wetgeving

De uitvoering en naleving van de natuurwetgeving is op dit moment ontoereikend. Inbreukprocedures op milieugebied raken bovendien onnodig vertraagd, hetgeen de toepassing van de wetgeving belemmert. De Commissie moet derhalve nauwer toezicht houden en voldoende middelen toewijzen.

Ten slotte zijn voor een succesvolle uitvoering van de strategie de deelname en betrokkenheid van alle actoren vereist. Er moet een platform worden opgezet dat alle belanghebbenden kunnen gebruiken om hun stem te laten horen, zodat de vaststelling van maatregelen voor een inclusieve, billijke en rechtvaardige transitie kan worden gewaarborgd.